

Stan przygotowań UCK do przeszczepienia wątroby

Idea wdrożenia przeszczepienia wątroby od dawcy zmarłego w UCK nie jest nowa. Plany wprowadzenia tej procedury do oferty Szpitala mają kilkanaście lat. Przygotowania do przeszczepienia wątroby w obecnym kształcie zapoczątkował audyt Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji POLTRANSPLANT 25 lipca 2015 r. Protokół tej kontroli stał się podstawą do odnalezienia rozwiązań zawartych w nim zaleceń. W tym miejscu trzeba przyznać, że program przygotowań spotkał się z przychylnością i zaangażowaniem władz Uczelni, dyrekcji Szpitala oraz grona kierowników wielu jednostek szpitala, które włączyły się w projekt. Niezwykle ważna i cenna jest współpraca w ramach programu przeszczepienia wątroby z Kliniką Chorób Zakaźnych mieszczącą się fizycznie w Pomorskim Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy. Wbrew pozorom pieniądze to nie wszystko czego potrzeba dla zrealizowania tego zamierzenia. Przeszkolenie personelu kilku jednostek Szpitala trwające od 2 do 12 tygodni to także wielkie wyzwanie logistyczne i nie należy ukrywać prywatne zaangażowanie i poświęcenie osób biorących udział w szkoleniach. Sprśród ośrodków szkolących wybrano trzy jednostki Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego: Katedrę i Klinikę Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby w porozumieniu z ówczesnym kierownikiem prof. Markiem Krawczykiem, Klinikę Hepatologii i Chorób Wewnętrznych Katedry Chirurgii Ogólnej, Transplantacyjnej i Wątroby kierowaną przez prof. Piotra Milkiewicza oraz II Klinikę Anestezjologii i Intensywnej Terapii kierowaną przez dr Grzegorza Niewińskiego. Ponadto szkolenie przeprowadzono w University of Chicago Medical Center, Department of Surgery Transplant Center kierowanym przez prof. Piotra Witkowskiego. Przeszkolono w trakcie staży 6 chirurgów: dr Justynę Bigdę, dr. hab. Stanisława Hacia, dr. Jarka Kobięłę, dr. Justynę Kostro, dr. Mariana Łukiańskiego i dr. Macieja Śledzińskiego. Staże transplantacyjne odbyła dwójka anestezjologów – dr Robert Pajuro i dr Katarzyna Zawadzka. Dwóch lekarzy gastroenterologów odbyło szkolenie: dr Anna Drobińska i dr Iwona Marek, które są także w trakcie specjalizacji z zakresu transplantologii klinicznej. Szkolenie ukończyły także pielęgniarki operacyjne: piel. lic. Żaneta Tempska i piel. lic. Anna Łagowska oraz pielęgniarki anestezjologiczne: mgr Ewa Morzuch i mgr Anna Kwiatkowska. Przewidziano także szkolenie dla zespołu koordynującego transplantacje: mgr Anny Mileckiej i mgr Iwony Skóry. Nasz ośrodek zobowiązał się do podpisania umowy z wybranym ośrodkiem przeszczepowym w kraju na nadzorowanie 15 pierwszych transplantacji wątroby. Dyrekcja Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego pozyskała fundusze na zakup niezbędnego i wskazanego w protokole kontroli sprzętu. Pierwsze zamówienia będą zrealizowane w lipcu 2017 r. Dyrekcja Szpitala spotyka się cyklicznie z kie-

rownikami jednostek zaangażowanych w program przeszczepienia wątroby w celu omówienia bieżącego stanu przygotowań i zaplanowaniu działań przed kolejnym spotkaniem. Odbyły się cztery takie posiedzenia – 18 maja, 30 września i 19 grudnia 2016 r. oraz 14 marca 2017 r. Zespoły zaangażowane w program przeszczepienia wątroby uczestniczyły w spotkaniach naukowych i kongresach związanych z tematyką przeszczepienia wątroby:

- XII Symposium Polskiego Towarzystwa Transplantacyjnego – *Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość transplantologii w Polsce*, Warszawa, 22-23 stycznia 2016 r.

- VIII Kurs transplantologii praktycznej, Warszawa, 22-23 stycznia 2016 r.

- 26 International Congress of The Transplantation Society – Hong Kong, 18-23 sierpień 2016 r.

- Schyłkowa niewydolność wątroby – Warszawa, 10 marca 2017 r.

Poza wymogami protokołu Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji POLTRANSPLANT wykonano dodatkowo: 30.12.2016 r. – skonfigurowano tace narzędziowe dla potrzeb programu przeszczepienia wątroby, zakupiono aparat do odzyskiwania krwi z pola operacyjnego – Cell Sever, zaplanowano przeszkolenie patomorfologa, radiologa oraz dodatkowych 4 pielęgniarek (2 pielęgniarek operacyjnych oraz 2 pielęgniarek Oddziału Intensywnej Terapii). Przed nami jest jeszcze opracowanie procedur wewnętrznych i przezwyciężenie trudności organizacyjnych i mentalnych w UCK oraz wdrożenie pilotażowe listy oczekujących opartej na współpracy z ośrodkiem referencyjnym. Nie bez przyczyny umieściłem w planach „przezwyciężenie problemów mentalnych”. Wiele naszych przyzwyczajeń organizacyjnych, a czasem strategii myślenia klinicznego, musi ulec rewizji i dostosowaniu do specyfiki pacjentów przygotowywanych do przeszczepienia wątroby i tych po przeszczepieniu. Mimo że medycyna jako nauka jest jedna i podmiot naszych działań to przecież ciągle ten sam człowiek, to strategie postępowania medycznego różnią się diametralnie w określonych okolicznościach. Przykładem może być choćby wojenna doktryna medyczna. Ci z czytelników, którzy się z nią zetknęli wiedzą na pewno o co mi chodzi. Na koniec proszę wybaczyć osobistą dygresję na temat przygotowań do przeszczepienia wątroby w Gdańsku. Z dużą satysfakcją uczestniczę i obserwuję od dłuższego czasu to przedsięwzięcie, które w sposób dosłowny jednoczy wysiłki wielu ludzi z wielu jednostek Szpitala. Przyjemnie jest spojrzeć jak ten proces postępuje.

prof. Stanisław Hać i prof. Zbigniew Śledziński, Klinika Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej